

PROF. DR. SC. NENAD GUCUNSKI – USPJEŠNI AMERIČKI OSJEČANIN

PRIPREMIO:
Branko Nadilo

Prepoznat u svjetskim znanstvenim i stručnim krugovima

Za agresije na Hrvatsku bio je angažiran lobiranjem u javnosti i među političarima te organiziranjem kulturnih manifestacija i prikupljanjem humanitarne pomoći, ali i pravim demonstracijama u New Yorku i u Washingtonu

U seriji u kojoj predstavljamo istaknute građevinare došao je na red znanstvenik i predavač prof. Gucunski koji je nešto mlađi, ali i nešto manje poznat mnogim našim čitateljima. Razlozi su vjerojatno u tome što se radi o profesoru koji je najveći dio svoga dosadašnjega radnog vijeka proveo u inozemstvu, točnije u SAD-u. Prof. dr. sc. Nenad Gucunski rođen je 12. studenoga 1956. u Osijeku, gdje je završio osnovno i srednje obrazovanje, a diplomirao je 1979. na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Potom je radio na Višoj tehničkoj građevinskoj školi gdje je bio asistent iz tehničke mehanike. Iz tih se vremena sa zahvalnošću sjeća prof. dr. sc. Vilima Korošca (1928.-1991.) i prof. dr. sc. Aleksandra Kiričenka (1927.-1998.) koji su mu mnogo pomagali, ali ujedno su i znatno pridonijeli da osječka Viša građevinska škola 1982. preraste u fakultet.

Zajedničko sviranje na pianinu s majkom i bratom 1964. godine

Zajednička slika učenika 2. razreda u Osijeku (Nenad Gucunski u sredini prvog reda)

Nakon nešto više od godinu dana rada odmah je dobio Fulbrightovu stipendiju za magisterij na sveučilištu u Michiganu (University of Michigan). U Osijek se vratio 1983. i nastavio raditi na građevinskom fakultetu, gdje zapravo i nije prekidao s radom. Na doktorat u SAD na isto

sveučilište pozvao ga je 1987. profesor s magisterija Richard Dick Woods. Kako nam je sam priznao, namjeravao je biti samo na istraživačkom radu, a poslije se vratiti u Osijek i doktorirati na zagrebačkom sveučilištu. No te su planove omele obveze na istraživačkom projektu u koji je bio uključen, a poslije i ratna zbivanja. Stoga je, najviše zbog obitelji, odlučio prihvatiti ponudu Rutgers University, državnog sveučilišta

iz New Jerseyja gdje neprekidno radi od siječnja 1991. Tamo je danas profesor i predstojnik Fakulteta građevinarstva i okolišnog inženjstva te ujedno direktor Programa praćenja stanja infrastrukture (ICMP – Infrastructure Condition Monitoring Program) pri Centru za napredne infrastrukture i promet (CAIT – Center for Advanced Infrastructure and Transportation).

To bi bili osnovni podaci o jednoj uspješnoj profesorskoj i inženjerskoj karijeri, ali za detaljnije upoznavanje potrebno je krenuti od početka. Možda je najbolje krenuti od zaista neobičnog i rijetkog prezimena čije značenje nitko ne zna i vjerojatno nema nikakve veze s regional-

Majka Dragica i njezini sinovi Zoran i Nenad

Nenad Gucunski kao veslač u samcu

no obilježeno riječju "guc" (gutljaj). Po nastavku "ski" reklo bi se da je poljskog podrijetla, ali nam je prof. Gucunski rekao kako je čuo različite priče o podrijetlu prezimena, između ostalog i da potječe od naziva jednog razrušenoga rumunjskog grada ili utvrde. Iako smo preko interneta bezuspješno pokušavali pronaći neki toponim istoga ili sličnog imena, čini se da je to ipak vjerojatno jer najviše takvih prezimena (četrdesetak) ima u susjednoj Vojvodini, u Bačkoj. U Hrvatskoj ih ima desetak (u Osijeku, Vinkovcima i Umagu), a toliko ih je približno bilo i sredinom prošlog stoljeća i svi su potjecali iz okolice Vinkovaca, odakle vjerojatno dolaze svi građani Hrvatske tog prezimena. Kao zanimljivost valja istaknuti da ih je u SAD-u (jedinoj zemlji gdje ih još ima) četvero, a svi su, kako se čini, članovi obitelji profesora građevinarstva iz Osijeka.

Nenad Gucunski drugi je sin u obitelji Dragice i Miloša Gucunskog, a godinu dana stariji brat Zoran, po zanimanju ekonomist, i danas živi u Osijeku i zaposlenik je gradske uprave. Roditelji su u Osijeku bili vrlo poznati i cijenjeni. Tako je otac Miloš Gucunski, dipl. ing. el. (umro 2008.), radio u ETZ-u (*Elektrotehničkom zavodu*), poznatom osječkom projektnom birou. Ujedno je bio i strastveni fotograf. Njegovu smo ime pronašli među tridesetak dobitnika Zlatne diplome Fakulteta elektrotehnike i računalstva koje su dodijeljene 2004. za obilježavanje pedesete obljetnice postojanja toga fakulteta. Prof. dr. sc. Dragica Gucunski (umrla 2003.)

uvela je biologiju na Pedagoškom fakultetu u Osijeku i jedna je od prvih naših ekologinja uopće. Iznimno je zaslužna za opsežna biološka istraživanja Kopačkog rita koja su bila i jedan od temelja njegove zaštite. Vodila je mnoge znanstvene projekte, a među brojnim priložima i člancima što ih je objavila posebno se ističe monografija *Osječki perivoji i drvoredi* iz 2002. u izdanju osječkoga Državnog arhiva. U tu je knjigu uz znanstvenu temeljitost uklopila i ljubav prema rodnom gradu.

[Volio je skijanje i stolni tenis, ali najviše veslanje kojim se dugo bavio i bio je pripadnik slavne i sjajne generacije osječkih veslača koja je osvojila brojne medalje](#)

Mali je Nenad u djetinjstvu imao širok krug interesa, pa je zajedno s bratom Zoranom

polazio i muzičku školu. Svirali su glasovir, čak i zajednički nastupali, ali on je svirao i gitaru koja ga je pratila kroz cijelu srednju školu i fakultet. Uzori su mu bili kantautor Ibrica Jusić i legendarni glazbenik i književnik Leonard Cohen. Volio je i skijanje i stolni tenis, ali ipak najviše veslanje kojim se dugo bavio, praktički sve do upisa na fakultet kada se odlučio ozbiljnije posvetiti studiju. Bio je pripadnik slavne i sjajne generacije *Iktusovih* veslača koja je osvajala medalje na svjetskim i državnim natjecanjima, osobito u juniorskim kategorijama. U njoj su bili Dražen Sudić, Darko Zibar, Goran Nuskern, Jure Glavaš, Karlo Suk i Darko Jelić, a neki su i danas vezani uz veslanje. U početku je veslao u četvercu, a poslije u samcu. Također je, s obzirom na svoju visinu, bio i kormilar u osmercu. Bili su prvaci Hrvatske i Jugoslavije, a nastupali su i za juniorsku reprezentaciju.

Bila je to nadarena generacija, a valja istaknuti da su svi veslači bili ujedno i

Nenad Gucunski s gitarom na studentskom putovanju u Poljskoj

Diplomu mu je uručio ondašnji dekan prof. dr. sc. Aleksandar Šolc

izvršni učenici. Vjeruje da dobar dio svojih poslovnih uspjeha duguje navikama stečenima u tom razdoblju jer se trebalo ustajati u 5 sati i do četiri puta tjedno. Uoči prvenstva ponekad se treniralo i dvaput na dan. Ukratko bile su to lijepe i zahvalne godine. Inače praktički su svi iz generacije upisali fakultet i nastavili veslati na Jarunu. S mnogima je i danas u kontaktu, a čini mu se da bi i sada, iako više nema negdašnje kondicije, mogao bez problema sjesti u čamac.

Nenad Gucunski je tijekom studija stanovao u malom stanu u Novom Zagrebu. O tome koliko se ozbiljno posvetio studiju svjedoči i podatak da je diplomirao već 12. prosinca 1979., dakle s tek navršene 23 godine. Odmah je početkom 1980. počeo raditi u Građevinskom institutu Zagreb (današnji su sljednici *Institut IGH* i svi hrvatski građevinski fakulteti). Nakon godinu dana prešao je na Višu građevinsku školu u Osijeku. Potom je uslijedio magisterij na već spominjanom sveučilištu u Michiganu i povratak u Osijek, sada već na Fakultet graditeljskih znanosti. Oženio se relativno rano, s navršениh 25 godina, s pravnicom Ivankom Rončević s kojom ima tri kćeri – Doru, Marijanu i Petru. Svi su zajedno, osim najmlađe Petre koja se rodila poslije, otišli na doktorski studij u Ann Arbor pokraj Detroita. Sve su kćeri, koje jednostavno obožavaju Hrvatsku, studirale ili studiraju informatiku i komunikologiju.

Zajednički snimak ispred rektorata Zagrebačkog sveučilišta s profesorima Ali Maherom i Richardom Woodsom te prof. dr. sc. Zorislavom Sorićem

Iako je bio konstruktor, imao je sreću da je na Sveučilištu Michigan postojala vodeća grupa za dinamiku tla pa se okrenuo ispitivanjima tla seizmičkim metodama

Iako je bio konstruktorskog usmjerenja, imao je osobitu sreću da je na Odjelu za građevinarstvo i okolišno inženjerstvo Sveučilišta Michigan postojala vodeća grupa za probleme dinamike tla na po-

dručju SAD-a, pa ga je to okrenulo ispitivanjima tla seizmičkim metodama. Začeci geotehnike sežu u dvadesete godine prošlog stoljeća kada je na tom sveučilištu djelovao William Housel koji je i utemeljio prvi studij mehanike tla. Poslije su ga slijedili Frank Richart Jr. i Donald Gray, a potom i prof. emeritus Richards Woods koji je na Sveučilištu Michigan radio tridesetak godina. Bio je pionir u ispitivanju dinamike tla i primjeni geofizike u građevinarstvu, a po njemu se danas naziva i jedna sveučilišna nagrada za najuspješnije studente. Upravo je kod prof. Woodsa i magistrirao, a poslije i doktorirao. Štoviše, s vremenom su postali i prijatelji, a jednom je (1999.), u društvu s prof. dr. sc. Ali Maherom s *Rutgers* sveučilišta (inače direktorom CAIT-a) posjetio Zagreb i Hrvatsku.

Iz vremena svog prvog boravka na Sveučilištu Michigan u Ann Arboru sa zahvalnošću se sjeća volonterke i umirovljene djelatnice Charlene Schmult koja je i njemu, ali i mnogim drugim stranim studentima, pomogla u boljem snalaženju i rješavanju studentskih problema. Sa smirenim smo i staloženim prof. Gucunskim razgovarali u dva navrata nakon poduže internetske prepiske. Prvi put na *CETRI 2014* u Splitu krajem travnja ove godine (*CETRA 2014* - 3. međunarodna konferencija o cestovnoj i tračničkoj infrastrukturi), gdje je održao pozivno

Prof. dr. sc. Nenad Gucunski snimljen tijekom razgovora u Splitu

predavanje o uporabi robotike u ispitivanjima konstrukcija bez razaranja i minimalno invazivnoj obnovi kolničkih ploča mostova, ali ujedno predstavio i svoj patentirani i nagrađeni izum. Drugi smo se put sreli krajem lipnja u Zadru kada je donio ponešto probranih privatnih i poslovnih fotografija. Naime u Rovanjskoj nadomak Masleničkog mosta, mjestu odakle su podrijetlom suprugini roditelji, posjeduju obiteljsku vikendicu u kojoj svake godine zajednički provedu neko vrijeme, onoliko koliko to dopuste obiteljske obveze.

Ove se godine obitelj i proširila jer je najstarija kći Dora, koja se udala za jednoga

frankofonskog Kanađanina, dobila Liama (irsko ime u značenju Vilijam). U Rovanjskoj im je inače prekrasno, ali i pogodno zbog blizine autoceste i blizine svih većih i lijepih hrvatskih gradova. Priznao nam je da zbog interneta sada ni na odmoru ne može pobjeći od svojih fakultetskih obveza, ponajprije zbog sponzoriranih istraživačkih projekata u koje je uključen. Stoga i u Rovanjskoj svakodnevno provodi uz internet prosječno tri do četiri sata. *Rutgers* kao državno sveučilište New Jersey, na kojem radi od 1. siječnja 1991., osmi je najstariji kraljičin koledž u SAD-u i jedan od devet tzv. kolonijalnih koji su osnovani prije američke revolucije

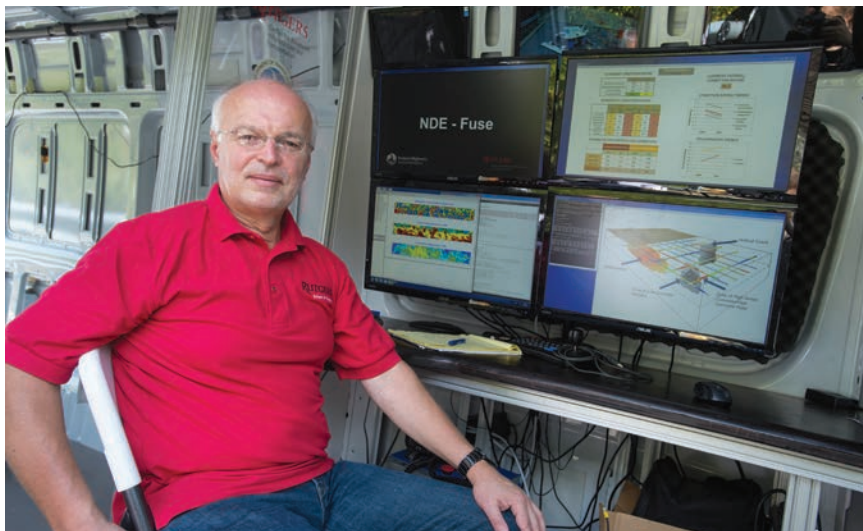
(utemeljen 1766.). Ujedno je najveće sveučilište New Jersey i jedna od dvije kolonijalne sveučilišne ustanove koje su postale javna sveučilišta. Sadašnje je ime dobio 1825. u čast američkog pukovnika Henryja Rutgersa (1745.-1830.), zemljoposjednika i filantropa koji je svojim donacijama omogućio nastavak sveučilišnog rada. Od početaka i u većem dijelu svog postojanja koledž je, koji je zapravo bio visokoškolska ustanova u rangu negdašnje naše više škole, bio povezan s Nizozemskom reformiranom crkvom i na humanističkim su se usmjerenim studijima školovali samo muškarci. Status je sveučilišta stekao 1924. uvođenjem diplomskog obrazovanja, a od 1945. i državno sveučilište kada mu se priključio susjedni New Jersey College for Women. Danas ima više od 65.000 studenata na 175 akademskih odjela, od čega ih je približno 20.000 na poslijediplomskim i stručnim studijima. Na sveučilištu je stalno zaposleno više od 9500 djelatnika, od čega je približno 3000 nastavno osoblje. Godišnji je proračun sveučilišta 3,6 milijardi dolara. *Rutgers* ima nekoliko kampusa (od kojih tri velika) koji se nalaze u gradićima New Brunswicku i susjednom Piscataway Townshipsu te gradovima Newarku i Camden, ali i dodatne sadržaje u drugim dijelovima New Jersey. Valja reći da je *Rutgers* osim po nastavnim i znanstvenoistraživačkim aktivnostima poznat i po brojnim sportskim muškim i ženskim ekipama koje su svrstane u takozvanih *Big Ten*, najstariju sportsku asocijaciju u SAD-u koja obuhvaća sveučilišne sportske ekipe sa srednjeg za-

Obiteljski planinarski izlet 1994. godine

Ženski dio obitelji Gucunski

Prof. dr. sc. Nenad Gucunski na svom radnom mjestu (snimio: N. Romanenko, Rutgers University)

pada i sjeverozapada te goleme države. Sveučilišna ekipa u američkom nogometu izaziva najveću pozornost i susreti s najljucim protivnicima katkad privuku i do 60.000 gledatelja. Rutgers se s ponosom naziva kolijevkom američkoga koledškog nogometa jer je prva utakmica s ekipom obližnjega privatnog Sveučilišta Princeton odigrana davne 1869. godine. Obitelj Gucunski živi u Belle Meadu u New Jerseyu, u vrlo mirnoj sredini i u prekrasnoj gotovo nedirnutoj prirodi, pa jedina buka koju čuju, kako kaže profesor, potječe od mnogobrojnih ptica. Manhattan kao poslovno i kulturno središte New Yorka udaljen je najviše sat vožnje, a New Brunswick 20 minuta. Najbliži je Princeton udaljen samo 15 minuta. Također ni mnogi drugi okolni gradovi nisu previše udaljeni, primjerice Philadelphia (1,5 sati), Washington (3 sata) i Boston (4,5 sati). Supruga Ivanka koja je kao pravničica radila u Osijeku, u SAD-u se posvetila studiju hortikulture što je davno priželjkivala. Inače na koledžu u New Jerseyu kao specijalist iz geotehnike radi i jedna Zagrepčanka, prof. dr. sc. Vedrana Krstić koja je na preporuku prof. dr. sc. Dubravke Bjegović doktorirala upravo kod prof. Gucunskog. Rekli smo već da je naš sugovornik profesor i predstojnik na studiju građevinarstva i okolišnog inženjerstva te direktor u programu za praćenja stanja infrastrukture u Centru za napredne infrastrukture i promet na Rutgers sveučili-

lištu. Specijalnost su mu tehnike ispitivanja bez razaranja prometne infrastrukture i primjena tih rezultata za poboljšanje kolnika i mostovnih sklopova. Objavio je više od 200 znanstveno-stručnih članaka u časopisima te zbornicima znanstvenih i stručnih skupova, pretežno o seizmičkim i ultrazvučnim NDE (nondestructive evaluation) metodama ispitivanja, ali i elektromagnetskim ispitivanjima tla i konstrukcija s pomoću radara (GPR – ground penetrating radar). Bavi se i ispitivanjima utjecaja potresnih smicanja na strukturu tla, ispitivanjima dinamike tla i temelja konstrukcija te modeliranjem dinamičke interakcije konstrukcija metodom konačnih elemenata. Također

se bavi i numeričkim modeliranjem širenja valova u dijelovima konstrukcija, tlu i složenim sustavima, ali i kolničkih konstrukcija prometnica i mostova.

Prof. Gucunski je profesor na studiju građevinarstva i okolišnog inženjerstva, a specijalnost su mu tehnike ispitivanja bez razaranja prometne infrastrukture

Sudjelovao je u pedesetak istraživačkih projekata za raznovrsne agencije pri saveznom ili u vladama pojedinih država SAD-a, ali i za razne fondacije te industriju. Posebno treba istaknuti činjenicu da je bio vodeći u timu NDE istraživača za Saveznu upravu autocesta (FHWA – Federal Highway Administration) na dugoročnom ispitivanju ponašanja mostova – LTBP (Long Term Bridge Performance). Bio je također glavni istraživač u NDE procjeni za betonske kolničke ploče mostova u strateškom programu istraživanja autocesta (SHRP 2 – Strategic Highway Research Program 2) i u tzv. ANDERS-u (Automated Nondestructive Evaluation and Rehabilitation System – Automatska nerazarajuća procjena i sustav obnove) za mostove u projektu financiranom kroz NIST-TIP (National Institut of Standards and Technology – Technology Innovation Program). Bio je nadalje sudionik istraživanja prilagodbe sezonskoga tempera-

Prof. Gucunski s robotskim sustavom RABIT (snimio: N. Romanenko, Rutgers University)

turnog modela za Ministarstvo prometa New Jersey (NJDOT – New Jersey Department of Transportation), što je svojevrsan vodič za prilagođeno praćenje kolničkih konstrukcija. Za FHWA je bio i glavni istraživač u razradi protokola za ispitivanje prednapetih nosača metoda bez razaranja, ali i tehnička podrška za njihov istraživački centar.

Ipak jedan ga je dugogodišnji program istraživanja vjerojatno najviše obilježio i proslavio. Riječ je o projektu RABIT (Robotics Assisted Bridge Inspection Tool – robotski sustav za ispitivanje mostova) koji je također radio za FHWA i gdje je isto tako bio voditelj projekta i glavni istraživač. Taj je robotski sustav zamišljen, planiran, projektiran i izgrađen od strane CAIT-a Rutgers sveučilišta i brojnih suradnika sa sveučilišne inženjerske škole.

RABIT će poslužiti za dugogodišnje prikupljanje i analizu podataka o stanju kolničkih ploča na reprezentativnom uzorku za više od 1000 mostova na području Virginije, Zapadne Virginije, Marylanda, Delawarea, New Jerseya, Pensilvanije i Washington, D.C.-a, ali i u drugim državama SAD-a. Uz pomoć radara, akustičkih metoda odziva na udar i površinskih valova, metode električnog otpora te snimanjem površine kolničke ploče kamerama visoke rezolucije, sustav je u mogućnosti, kombinirajući različite skupove podataka, donijeti gotovo trenutač-

Uručjenje nagrade *Charles Pankow* za inovativnost za 2014. godinu

nu trodimenzionalnu sliku stanja ploče mosta. To se je toliko dojmilo povjerenstva ASCE-a (American Society of Civil Engineers – Američko društvo građevinskih inženjera), da je RABIT-u dodijelilo nagradu *Charles Pankow* za inovativnost za 2014. godinu. Tu je nagradu 2002. s istoimenom fondacijom utemeljio slavni graditelj i biznismen Charles Pankow (1923.–2004.). Ovogodišnja je nagrada prof. Gucunskom uručena na velikoj ASCE svečanosti 20. ožujka 2014. u Arlingtonu pokraj Washingtona. Također je

sekcija ASCE-a u New Jerseyu proglasila RABIT projektom godine, za što je prof. Gucunski primio nagradu na posebnoj svečanosti u svibnju 2014. Za RABIT golemo zanimanje pokazuju američke prometne agencije i industrija zbog potrebe ispitivanja stanja na više od 610 tisuća američkih mostova.

Zbog ispitivanja stanja brojnih američkih mostova za RABIT se zanimaju mnoge američke prometne agencije i industrija, a za njega je dobio i nagradu ASCE-a za 2014.

Boravak na gradilištu brane Renuka u Indiji 1993.

Valja reći da uz svoje brojne nastavne, istraživačke i stručne obveze prof. Nenad Gucunski i često putuje po svijetu, i to ne samo na znanstveno-stručne skupove ili zbog nastavnčkih obveza već i kao konzultant UN-a u programu razvoja za Indiju. Najčešće su putovanja povezana s uspostavljanjem suradnje u obrazovanju i znanstvenoistraživačkom radu na području građevinarstva, posljednjih godina najviše u Aziji (Kina, Koreja, Vijetnam...). Član je brojnih američkih i svjetskih inženjerskih, geotehničkih i prometnih asocijacija, pa je u ASCE-u voditelj Geofi-

zičkoga inženjerskog komiteta, a izabran je i za člana međunarodne Akademije za NDT (Academia NDT International). Ujedno je počasni član i potpredsjednik Hrvatskog društva za kontrolu bez razaranja (HDKBR), od kojeg je 2013. primio medalju koja nosi ime prema jednoj od utemeljiteljica i predsjednica pokojnoj Boženi Božiček. Za tu je suradnju posebno zahvalan sadašnjoj predsjednici prof. dr. sc. Vjeri Krstelj, bivšoj predsjednici Europskog društva za ispitivanje bez razaranja (EFNDT).

Iako je nastavničku i znanstvenu karijeru započeo kao konstruktor, a stručnjak je za geotehniku postao zato što su mu profesori u SAD-u bili među najvećim svjetskim autoritetima iz tog područja, to nikada nije zažalio. Štoviše, smatra da se takva iskustva međusobno vrlo dobro nadopunjavaju u njegovu istraživačkom radu.

U razgovorima koje smo vodili najviše smo vremena posvetili radu na *Rutgersu* i organizaciji rada na američkim sveučilištima uspoređujući ih sa stanjem u Hrvatskoj, za što je prof. Gucunski zaista kvalificirani sugovornik. Na čelu je državnih i javnih sveučilišta u SAD-u predsjednik, a na *Rutgersu* je to sada liječnik i neurolog Robert L. Barchi koji je zamijenio vrlo uspješnog Richarda L. McCormicka (2002.-2012.), povjesničara i profesora emeritusa koji se okrenuo politici. Na čelu je upravnog odbora (boarda) od 15 članova, od kojih 7 imenuje guverner New Jerseyja, a slično je i na ostalim sveučilištima kojih u SAD ima više od 250. I upravni odbor i predsjednik imaju sve ovlasti za upravljanje i vrlo se rijetko mijenjaju. Predsjednici se sveučilišta najčešće regrutiraju s drugih sveučilišta, za razliku od hrvatske prakse gdje su rektori i prorektori isključivo iz sveučilišnih sastavnica.

Predsjednik ima goleme ovlasti u odlučivanju o daljnjem razvoju, a to se pokazuje vrlo učinkovitim. Naime, netko mora imati potpuni pregled nad svim dijelovima sveučilišta, utvrditi prioritete i iskoristiti mogućnosti za ulaganja te razviti uspješno poslovanje i usmjeravati daljnji razvoj. Stoga vjeruje da su za daljnji razvoj naših sveučilišta nužne neke organizacijske promjene, posebno što se tiče ovlasti u

strateškim razvojnim odlukama. Američka su sveučilišta također prisutnija u životu svojih sredina negoli je to slučaj u Hrvatskoj, što se možda na prvi pogled ne bi moglo zaključiti s obzirom na to da mnoga imaju vlastitu službu održavanja i razvoja, hitnu medicinsku službu, policiju i detektive, ali i autobusne pogone za prijevoz studenata između kampusa te izložbene i rekreacijske sadržaje, kazališta, parkove i sl.

Za razvoj su naših sveučilišta nužne neke organizacijske promjene, posebno što se tiče ovlasti u strateškim razvojnim odlukama i prisutnosti u vlastitim sredinama

Jedna od značajnijih povlastica nastavnika na američkim sveučilištima je ta što

no, svakih šest godina kako je uobičajeno i sada je već dvanaest godina redoviti profesor. Napredovanje na američkim "istraživačkim" sveučilištima ovisi o kvaliteti nastave, ali ponajprije o objavljenim radovima i sponzoriranim projektima. Visoki kriteriji za napredovanje ponekad uzrokuju to da mlađi nastavnici, uglavnom docenti, nisu unaprijeđeni i da su prisiljeni napustiti sveučilište nakon sedmogodišnjega probnog roka. Istraživački se projekti najčešće provode s poslijediplomskim studentima ili promoviranim doktorima, a ponekad se uključuju i dodiplomski studenti.

Prof. Gucunski inače predaje studentima geotehničke predmete na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju. Osobno je vrlo ponosan što je 1998., zajedno s kolegom prof. Ali Maherom utemeljio CAIT koji je u međuvremenu prerastao u jedan od pet nacionalnih USDOT sveučilišnih centara za istraživanja prometnica u SAD. Sada ima pedesetak zaposlenih i godišnji proračun

Prof. Gucunski na jednom gradilištu u Koreji

nije ograničena dob za umirovljenje, a to omogućuje aktivnim nastavnicima rad u nastavi i istraživanjima dokle god to žele i mogu ispunjavati obveze. Stoga je prof. Gucunski uvjeren da će ostati raditi na sveučilištu i nakon uobičajene dobi za umirovljenje i da mu nikad neće biti dosadno. Rad sa studentima je veliko zadovoljstvo, kao i s mnogim kolegama s kojima ima vrlo dobru i ugodnu suradnju. Inače je na *Rutgersu* napredovao normal-

od 15 milijuna dolara, a u rad je uključen velik broj nastavnika i studenata.

Svi izneseni podaci sastavni su dio jedne iznimno uspješne profesionalne karijere koja je prepoznata i u svjetskim znanstvenim i stručnim krugovima. Ali to u ovom slučaju ipak nije ni dovoljno ni cjelovito. Naime treba pridodati gotovo dirljivu ljubav i požrtvornost prema rodnom gradu i domovini koju je prof. Nenad Gucunski pokazao tijekom borbe za priznavanje hr-

Sastanak AMAC-a u Eagletonu 1996.

Izlet s roditeljima i bratom na memorijalni kompleks iznad Dunava u Batini

vatske neovisnosti i spoznaje prave istine o Domovinskom ratu. Taj je angažman, kao uostalom i kod brojnih američkih Hrvata, zahtijevao lobiranje u javnosti i među političarima, organiziranje kulturnih manifestacija i prikupljanje humanitarne pomoći, ali i prave demonstracije u New Yorku i u Washingtonu, iako je prilično teško zamisliti mirnoga, uglađenoga i pristojnog profesora kao sudionika prosvjednih skupova. Glavninu je svojih napora ostvarivao kroz AMAC/AMCA (Almae Matris Alumni Croatiae) udruge koje su se u SAD i Kanadi osnivale od 1989. do 1991., a koje, za razliku od onih u domovini, nisu vezane uz pojedine fakultete. Među desetak tada osnovanih udruge nekoliko ih se posebno isticalo opsegom i kontinuitetom rada, a to su AMAC-Midwest (Detroit), AMCA-Quebec (Montreal), AMCA-Toronto, AMAC-Washington, D.C. i AMAC-North California, a osobito AMAC-Midatlantica (New York, New Jersey i Pennsylvania) kojoj je prof. Gucunski bio dugogodišnji predsjednik Upravnog odbora, a potom i predsjednik Koordinacijskog odbora svih AMAC/AMCA udruge u Sjevernoj Americi.

Djelovanje se udruge AMAC/AMCA (dvojni se naziv rabi zato što istovjetne udruge imaju malo različite nazive) sastojalo u povezivanju s hrvatskim sveučilištima i okupljanju bivših studenata, ali se zbog rata u Hrvatskoj znatno promijenilo. Predratno se razdoblje podudara s prvim demokratskim izborima u Hrvatskoj i to je početak okupljanja i osnivanja. U ratnom se razdoblju razvijaju najveće

aktivnosti i okuplja najšire članstvo, a aktivnosti su podređene obrani interesa Hrvatske. Od brojnih aktivnosti američkih AMAC/AMCA valja spomenuti udruge za medicinsku pomoć *Aide médicale pour la Croatie* i simpozij *Balkanizacija Zapada* te objavljivanje apela 104 nobelovca za mir u Hrvatskoj u *New York Timesu*. Od kulturnih se manifestacija ističu *Dani hrvatskog filma* na Manhattanu, *Hrvatski festival* u Michiganu (koji je postao tradicionalan), glasilo *Gaudeamus*, ali i brojna predavanja o Domovinskom ratu, hrvatskoj neovisnosti i kulturnoj baštini te stipendiranje studenata na hrvatskim sveučilištima. Nakon Domovinskog rata udruge AMAC/AMCA u Sjevernoj Americi vraćaju se svojim osnovnim ciljevima, a poseban se trud posvećuje suradnji s hrvatskim sveučilištima i promidžbi hrvatske kulturne baštine. Članovi AMAC-Midatlantica posebno se posvećuju organizaciji hrvatskih kulturnih manifestacija na širem području New Yorka, ali i izletima na tzv. *Hrvatsku zemlju* (tradicionalno okupljalište Hrvata New Yorka i New Jerseyja) pokraj Boontona u New Jerseyju. Nekoliko je događaja postalo tradicionalna prigoda za okupljanje članstva, poput božićnih slavlja i proslava Dana državnosti, na kojima se katkad okupi i više od 150 sudionika.

Iz tog se razdoblja sjeća prof. Gucunski demonstracija i sastanaka s kongresmenima. Bili su to zaista stresni dani i doba velike zabrinutosti zbog stradanja, ali i brige za budućnost tek stvorene države. No osjećaj bespomoćnosti, znatno pojačan zbog

velike udaljenosti od domovine, gotovo je istodobno zamijenjen sviješću da se ne smije sjediti skrštenih ruku. Nekako su svi pomalo oživjeli nakon izgradnje pontonskog mosta preko Masleničkog ždrila i ponovnog povezivanja gotovo međusobno odsječenih dijelova južne i sjeverne Hrvatske. Dobro se sjeća ljeta 1993. kada je s obitelji putovao u Hrvatsku i prešao tek izgrađenim pontonskim mostom, ali i posjetio okruženi i poharani Osijek. Brat je Zoran ostao u Osijeku cijelo vrijeme rata i bio je aktivan sudionik obrane grada. Uostalom cijela se obitelj vratila u Osijek čim je to bilo moguće i nitko se nije iselio.

Naš smo drugi razgovor vodili u lipnju za ruskih nasrtaja vezanih uz okupaciju Krima, ali i na istočnu Ukrajinu. Složili smo se da je na djelu isti scenarij koji je bio primijenjen i u Hrvatskoj i da se tobožnja zaštita ruske nacionalne manjine koristi za sasvim druge ciljeve, a koja bi mogla potaknuti mnoga stradanja, možda čak i potpuno destabilizirati međunarodne odnose.

Prof. dr. sc. Nenad Gucunski se iskreno nada da će u godinama što će uslijediti biti još mnogo zadovoljstava u pronalaženju rješenja, i to ne samo za one koji upravljaju cestama i mostovima već za cijelo građevinarstvo, ali i za opće dobro. Jer to je uostalom i misija svih inženjera. Nada se i velikom napretku u obrazovanju novih generacija građevinarstva, ali i mentorstvu za one koji će talentom, marljivošću i osjećajem za prepoznavanje problema i puteva njihova rješavanja omogućiti stvaranje novih znanja i inovacija.